

Umowa nr GPII.272....2016/R
na przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych Gniewomierz- Bartoszków,
gmina Legnickie Pole

Zawarta w dniu _____ 2016 r. w Legnickim Polu, pomiędzy:

Gminą Legnickie Pole, ul. Kiliana Ignacego Dientzenhofera 1, 59-241 Legnickie Pole

NIP: 691-12-76-075, REGON: 390647481

reprezentowaną przez:

Wójta Gminy – Henryka Babuškę

przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy – Agnieszki Koryś

zwaną w treści umowy „Zamawiającym”

a

_____
reprezentowanym przez:

_____
zwanym w treści umowy „Wykonawcą”

o treści następującej:

§ 1. Postanowienia ogólne

Umowa jest wynikiem przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. z 2015 r. Dz. U. poz. 2164 z późn. zm.) o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 5 225 000 euro, pod nazwą „Gniewomierz – Bartoszków droga dojazdowa do gruntów rolnych” (znak sprawy: GPII.271.39.2016/R).

§ 2. Przedmiot umowy

1. W ramach Umowy Wykonawca zobowiązuje się do wykonania zadania pn.: „Gniewomierz – Bartoszków droga dojazdowa do gruntów rolnych, gmina Legnickie Pole” obejmującego przebudowę drogi o nawierzchni z kruszywa o szerokości 3,5 m ze spadkiem jednostronnym wraz z poboczem szerokości 0,75 m, zjazdami o szerokości 3,5 m oraz dwóch mijanek o szerokości 5 m i długości 25 m, zgodnie z warunkami określonymi w dokumentacji projektowej wymienionej w ust. 10 pkt 2 nin. paragrafu, Specyfikacji istotnych warunków zamówienia, niniejszej Umowie oraz zasadami wiedzy i sztuki budowlanej, a Zamawiający zobowiązuje się do przekazania terenu budowy i dostarczenia dokumentacji projektowej oraz do odebrania prawidłowo zrealizowanego zadania i zapłaty wynagrodzenia.
2. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót, a są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy zgodnie z dokumentacją projektową.
3. Jeżeli wykonanie robót, o których mowa w ust. 2, będzie prowadziło do zwiększenia lub zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy o wartość przekraczającą **10%** wartości Umowy, wykonanie tych robót musi być poprzedzone zmianą Umowy. Wynagrodzenie z tytułu realizacji robót, o których mowa w ust. 2, będzie ustalone zgodnie z § 12 ust. 22 Umowy.
4. Roboty budowlane nie objęte niniejszą Umową, w szczególności nie ujęte w projekcie budowlanym, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku którego doszło do zawarcia Umowy, a które są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy, gdy z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie wykonania tych robót od przedmiotu Umowy wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub wykonanie Umowy jest uzależnione od wykonania tych robót, a wartość wszystkich takich robót w ramach Umowy nie przekracza łącznie **50%** wartości Umowy będą przyjmowane przez Wykonawcę do realizacji na podstawie odrębnej umowy, poprzedzonej sporządzeniem **protokołu konieczności** wykonania tych robót.

5. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji **robót zamiennych** w stosunku do robót budowlanych opisanych w projekcie budowlanym, jeżeli ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, na zasadach określonych w § 12 ust. 22 Umowy.
6. Inspektor nadzoru inwestorskiego, w związku z robotami budowlanymi, o których mowa w ust. 4 - ust. 5, ma prawo wydawania Wykonawcy na piśmie uzgodnionych z Zamawiającym poleceń a Wykonawca jest zobowiązany do wykonania tych poleceń, w szczególności poprzez zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót budowlanych na ilości dostosowane do potrzeb realizacji przedmiotu Umowy lub pominięcie poszczególnych robót budowlanych, opisanych w dokumentacji projektowej, jeżeli zmiana ta jest konieczna dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i zmiana nie stanowi istotnego odstępstwa od projektu budowlanego.
7. W przypadku, gdy rozliczenie zmienionego zakresu robót, o którym mowa w ust. 6 nie będzie możliwe poprzez obmiar wykonanych robót budowlanych, w szczególności:
  - 1) gdy roboty ujęte w projekcie budowlanym lub wykonawczym nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót lub,
  - 2) gdy roboty nie ujęte w projekcie wykonawczym nie zostały ujęte w przedmiarze robót, a ich wykonanie jest konieczne dla realizacji Umowy zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i ma na celu usunięcie rozbieżności pomiędzy projektem budowlanym a projektem wykonawczym,
  - 3) lub w przypadku konieczności zaniechania robót budowlanych objętych kosztorysem ofertowym,
– wykonanie przez Wykonawcę zmienionego zakresu robót nastąpi na podstawie **protokołu konieczności**.
8. **Protokół konieczności** zawierający rzeczowy zakres robót i wycenę jest sporządzany przez kierownika budowy, akceptowany przez Zamawiającego, i podpisany przez: kierownika budowy, inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Wykonawcę.
9. Dochodzenie roszczeń związanych z brakiem akceptacji przez Wykonawcę poleceń inspektora nadzoru inwestorskiego, protokołu konieczności, nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku realizacji odpowiednio: poleceń inspektora nadzoru inwestorskiego lub postanowień protokołu konieczności.
10. Szczegółowy zakres i sposób wykonania przedmiotu Umowy określają następujące części składowe Umowy:
  - 1) Specyfikacja istotnych warunków zamówienia (dalej: SIWZ) stanowiąca *załącznik nr 1* do Umowy,
  - 2) Dokumentacja projektowa:
    - a) projekt .....
    - b) brak sprzeciwu ze strony Starostwa Powiatowego w Legnicy, stanowiąca *załącznik nr 2* do Umowy.
  - 3) Oferta Wykonawcy wraz kosztorysem ofertowym i załącznikami z dnia _____ 2016 r. stanowiąca *załącznik nr 3* do Umowy.
11. Wykonawca może wykonać przedmiot umowy samodzielnie bądź zawrzeć umowy o wykonanie części zamówienia z podwykonawcami, na zasadach określonych w § 6 Umowy.

§ 3. Termin wykonania zadania

1. Strony ustalają termin wykonania zadania – **2 (dwa) miesiące licząc od dnia protokolarnego przekazania terenu robót**.
2. Za podstawę wykonania zadania w terminie wskazanym w ust. 1 niniejszego paragrafu uznaje się łącznie:
  - a) pisemne zgłoszenie przez Wykonawcę zakończenia robót wraz z kosztorysem powykonawczym i gotowości do odbioru wykonanych robót, potwierdzone wpisem inspektora nadzoru do dziennika budowy,
  - b) przekazanie kompletnej dokumentacji powykonawczej, o której mowa w § 9 ust. 11 Umowy.
3. Zamawiający przekaze Wykonawcy protokolarnie teren budowy w terminie 3 (trzech) dni roboczych od dnia podpisania Umowy.

§ 4. Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać zadanie, o którym mowa w § 2 Umowy, zgodnie z dokumentacją wymienioną w § 2 ust. 10 pkt 2 Umowy i warunkami niniejszej umowy.
2. Od dnia podpisania protokołu przejęcia od Zamawiającego terenu robót Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody wynikłe na tym terenie.
3. Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania przy realizacji zadania warunków wynikających z dokumentacji, o której mowa w § 2 ust. 10 pkt 2 Umowy oraz z protokołów uzgodnień z Zamawiającym.
4. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji zadania, w tym dziennika budowy, zgodnie z postanowieniami SIWZ, Umowy oraz obowiązującymi przepisami prawa powszechnego.
5. Wykonawca zobowiązany jest, przed przystąpieniem do realizacji robót, do opracowania i uzgodnienia z Gminnym Zakładem Gospodarki Komunalnej Legnickie Pole Sp. z o. o., ul. H. Pobożnego 6, 59-241 Legnickie Pole – zarządcy drogi.

6. Wykonawca zobowiązany jest do ewentualnej przebudowy sieci istniejącego uzbrojenia terenu (zabezpieczenie i przebudowa urządzeń obcych i uzbrojenia terenu wraz z opłatami za nadzór nad przebudową ze strony właścicieli sieci) oraz regulacji wysokościowej istniejącej infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej (dostosowanie do projektowanej niwelety istniejących włączów, studni, zasuw posesyjnych i hydrantowych oraz hydrantów podziemnych).
7. Wykonawca jest zobowiązany używać do wbudowania materiałów i urządzeń, których parametry techniczne zostały określone w dokumentacji technicznej i dopuszczonych do stosowania w budownictwie, nowych, w stanie kompletnym i nieuszkodzonym, spełniających wymogi określone w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (t.j. z 2016 r. Dz. U. poz. 290) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 883 z późn. zm.).
8. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej na terenie budowy, zgodnie z obowiązującym prawem, a także jest zobowiązany ustanowić bezpieczne warunki poruszania się osób trzecich w obrębie terenu objętego realizacją zadania oraz zabezpieczyć teren przed dostępem osób nieuprawnionych.
9. Wykonawca zobowiązuje się w toku wykonywanych robót i prac utrzymać teren budowy oraz tereny wokół w czystości, w stanie wolnym od zbędnych przeszkód, usuwać na bieżąco zbędne materiały, odpady, śmieci, urządzenia prowizoryczne, które nie są już potrzebne.
10. Wykonawca, jako wytwórca odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21 z późn. zm.) – ma obowiązek zagospodarowania powstałych podczas realizacji zadania odpadów budowlanych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
11. Wykonawca jest zobowiązany także do:
  - 1) udziału w spotkaniach z przedstawicielami Zamawiającego celem omówienia postępu prac oraz rozwiązywania zaistniałych problemów,
  - 2) informowania na piśmie Zamawiającego o konieczności wykonania robót, o których mowa w § 2 ust. 3 - 5 Umowy wraz podaniem uzasadnienia,
  - 3) zawiadamiania inspektora nadzoru o terminie zakrycia robót ulegających zakryciu lub o terminie wykonania robót zanikających, przy uwzględnieniu, że inspektor nadzoru może dokonać odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu w okresie do 3 (trzech) dni roboczych od daty zawiadomienia, na warunkach określonych w dokumentacji projektowej.

§ 5. Obowiązki Zamawiającego

Zamawiający zobowiązuje się do:

- 1) współpracy z Wykonawcą w zakresie niezbędnym do należytego wykonania przedmiotu umowy określonego w § 2 Umowy,
- 2) protokolarnego przekazania terenu robót Wykonawcy,
- 3) przekazania Wykonawcy dokumentacji projektowej, o której mowa w § 2 ust. 10 pkt 2 Umowy,
- 4) zapewnienia bieżącego nadzoru inwestorskiego nad realizacją przedmiotu Umowy,
- 5) zapłaty Wykonawcy wynagrodzenia za wykonane i odebrane roboty, na warunkach określonych w Umowie.

§ 6. Podwykonawcy

1. Wykonawca wykona własnymi siłami następujące roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy: _____ a Podwykonawcom powierzy wykonanie następujących robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy: _____
2. Zmiana Podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy nie stanowi zmiany Umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację Umowy o podwykonawstwo.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawcy, jego przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
4. Umowa z Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
  - a) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - b) przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
  - c) wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą powinno odpowiadać stosownym dla

- tego wykonania wymaganiom określonym w dokumentacji projektowej, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy,
- d) okres odpowiedzialności Podwykonawcy za wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie może być krótszy od okresu odpowiedzialności za wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego,
  - e) Podwykonawca są zobowiązany do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo.
5. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
- a) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;
  - b) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego.
6. Wykonawca, Podwykonawca, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część przedmiotu Umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
7. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy Podwykonawcy, z którym nie została zawarta Umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
8. W przypadku zawarcia Umowy o podwykonawstwo Wykonawca, Podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.

§ 7. Inspektor nadzoru inwestorskiego/kierownik budowy

1. Inspektor nadzoru inwestorskiego, w poszczególnych branżach budowlanych, jako przedstawiciel Zamawiającego prowadzi nadzór w granicach posiadanego umocowania i obowiązującego prawa.
2. Nadzór inwestorski pełnić będzie: .....
3. Funkcję kierownika budowy w granicach posiadanego umocowania i obowiązującego prawa pełnić będzie pan .....
4. Zmiana inspektora nadzoru lub kierownika budowy nie wymaga aneksu do Umowy, a jedynie niezwłocznego pisemnego powiadomienia Zamawiającego. Z tym, że nowy kierownik budowy musi spełniać warunki określone w SIWZ.

§ 8. Kontrola jakości

1. Wykonawca jest odpowiedzialny za bieżącą kontrolę jakości robót budowlanych i materiałów podlegających wbudowaniu i stanowiących przedmiot Umowy .
2. Wszystkie materiały, które będą użyte do realizacji przedmiotu zamówienia powinny odpowiadać co do jakości wymaganiom opisanym w dokumentacji projektowej, o której mowa w § 2 ust. 10 pkt 2 Umowy, wymaganiom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w przepisach prawa oraz winny odpowiadać wymaganiom, określonym w dokumentacji projektowej.
3. Wykonawca przedłoży inspektorowi nadzoru inwestorskiego kopie wymaganych zgodnie z obowiązującymi przepisami orzeczeń, atestów oraz deklaracji zgodności na materiały użyte do wykonania przedmiotu Umowy.
4. Materiały wykorzystywane przez Wykonawcę w celu wykonania przedmiotu Umowy powinny w szczególności:
  - 1) odpowiadać wymaganiom określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych oraz dokumentacji projektowej, o której mowa w § 2 ust. 10 pkt 2 Umowy,
  - 2) posiadać wymagane przepisami prawa certyfikaty, aprobaty techniczne, dopuszczenia do stosowania na terenie Polski oraz w krajach UE i innych krajach na mocy umów stowarzyszeniowych zawartych z UE,
  - 3) być dobrane zgodnie z zasadami wiedzy technicznej,
  - 4) być przeznaczone i przydatne dla celów, do jakich zostały użyte przy wykonywaniu robót budowlanych,
  - 5) być wolne od praw osób trzecich w dacie ich wykorzystania w celu realizacji przedmiotu Umowy.
5. Inspektor nadzoru inwestorskiego może zobowiązać Wykonawcę do:
  - 1) usunięcia materiałów nie odpowiadających wymaganiom dokumentacji technicznej, normom jakościowym określonym w ust. 4 z terenu budowy w wyznaczonym terminie lub
  - 2) ponownego wykonania robót, jeżeli materiały lub jakość wykonanych robót nie spełniają wymagań dokumentacji projektowej lub nie zapewniają możliwości oddania do użytkowania przedmiotu Umowy.

6. Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do wydanych zgodnie z Umową poleceń inspektora nadzoru inwestorskiego w terminie wskazanym przez inspektora, Zamawiający, po bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonania tych poleceń w terminie 7 dni roboczych, ma prawo zlecić powyższe czynności do wykonania przez osoby trzecie na koszt Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.
7. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor nadzoru inwestorskiego ustali, że jakość materiałów nie odpowiada wymaganiom określonym w dokumentacji technicznej i w ust. 4, niezwłocznie zawiadomi o tym fakcie Wykonawcę.
8. Wykonawca, Podwykonawca zastosuje zakwestionowane przez inspektora nadzoru inwestorskiego materiały do robót budowlanych dopiero wówczas, gdy udowodni, że ich jakość spełnia wymagania określone w ust. 4, po uzyskaniu pisemnej akceptacji inspektora nadzoru inwestorskiego.
9. W przypadku wykorzystania do realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę, Podwykonawcę nie zaakceptowanych przez inspektora nadzoru inwestorskiego materiałów, które nie są zgodne z dokumentacją projektową i ust. 4, inspektor może polecić Wykonawcy niezwłoczny ich demontaż i usunięcie oraz zastąpienie zaakceptowanymi materiałami. Wszystkie koszty związane z tymi czynnościami obciążają Wykonawcę.
10. Materiały i roboty budowlane wskazane przez inspektora nadzoru inwestorskiego lub organ upoważniony do kontrolowania budowy powinny być poddawane badaniom służącym potwierdzeniu ich zgodności z odpowiednimi normami i przepisami.
11. Badania określone w dokumentacji projektowej i nin. Umowie Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać na własny koszt.
12. Bieżące pomiary i badania materiałów oraz robót budowlanych powinny być prowadzone w miejscu wyprodukowania materiałów lub na terenie budowy. Badania materiałów mogą być przeprowadzone na wniosek i koszt Wykonawcy poza miejscem wyprodukowania i terenem budowy, w zaakceptowanej przez Zamawiającego placówce badawczej.
13. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić odpowiedni system kontroli oraz instrumenty, urządzenia, personel i materiały potrzebne do zbadania jakości i ilości materiałów i robót budowlanych oraz dostarczyć na własny koszt inspektorowi nadzoru inwestorskiego wymagane próbki materiałów przed ich wykorzystaniem.
14. Inspektor nadzoru inwestorskiego może zażądać od Wykonawcy wykonania badań dodatkowych, innych niż wymagane w dokumentacji projektowej, lub wykonania dodatkowych badań poza miejscem wyprodukowania lub terenem budowy dotyczących materiałów lub robót budowlanych, które budzą uzasadnione wątpliwości, co do ich jakości.
15. Jeżeli wyniki badań wykażą, że: materiały bądź roboty budowlane nie są zgodne z wymaganiami dokumentacji projektowej oraz odpowiednimi normami i nie mają odpowiednich aprobat, koszty tych badań ponosić będzie Wykonawca, jeśli zaś wyniki badań wykażą, że materiały bądź roboty są zgodne z wymaganiami dokumentacji projektowej oraz odpowiednimi normami i posiadają odpowiednie aprobaty, koszty tych badań obciążą Zamawiającego.

§ 9. Odbiory wykonanych robót

1. **Odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu.** Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanych robót budowlanych bez uprzedniej zgody inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca, ma obowiązek umożliwić inspektorowi nadzoru inwestorskiego sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej lub która ulega zakryciu.
2. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu wpisem do dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości inspektora nadzoru inwestorskiego.
3. Inspektor nadzoru inwestorskiego dokonuje odbioru zgłoszonych przez Wykonawcę robót zanikających lub ulegających zakryciu niezwłocznie, nie później jednak niż 3 dni od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i potwierdza odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu wpisem do dziennika budowy. Jeżeli inspektor nadzoru inwestorskiego uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, jest zobowiązany powiadomić o tym Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od daty zgłoszenia.
4. W przypadku niezgłoszenia inspektorowi nadzoru inwestorskiego gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych robót przed ich odbiorem, Wykonawca jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni.
5. **Odbiór częściowy robót** jest dokonywany w celu prowadzenia częściowych rozliczeń za wykonane roboty.
6. Po wykonaniu części robót, Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru części robót poprzez odpowiedni wpis do dziennika budowy, powiadamia o gotowości do odbioru inspektora nadzoru inwestorskiego oraz przedstawia inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumenty rozliczeniowe, zgodnie z § 12 ust. 5 i ust. 6 Umowy.

7. Dokonanie odbioru częściowego następuje protokołem odbioru częściowego na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę i akceptowanego przez inspektora nadzoru inwestorskiego, zawierającego zakres i wartość robót wykonanych częściowo.
8. Zakres robót, o którym mowa w ust. 7, jest akceptowany lub skorygowany przez inspektora nadzoru inwestorskiego na podstawie obmiaru rzeczywiście wykonanych i odebranych robót, o których mowa w § 12 ust. 6 Umowy.
9. **Odbiór końcowy robót** jest dokonywany po wykonaniu całości robót budowlanych składających się na przedmiot Umowy, na podstawie oświadczenia kierownika budowy wpisanego do dziennika budowy i potwierdzenia tego faktu przez inspektora nadzoru inwestorskiego, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru.
10. Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego wpisem do dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
11. W celu dokonania odbioru Wykonawca przedstawi Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru, w szczególności:
  - 1) zgłoszenie Zamawiającemu odrębnym pismem gotowości do obioru etapu, odbioru końcowego,
  - 2) przedłożenie kompletnej dokumentacji powykonawczej, na którą składają się:
    - a) kopie umów, protokoły odbioru robót wykonanych, dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom,
    - b) protokoły prób i sprawdzeń, rozruchów i odbiorów, w szczególności:
      - protokoły zagęszczenia warstw konstrukcyjnych,
      - inwentaryzacja geodezyjna powykonawcza wykonanego zadania,
      - atesty i certyfikaty jakości,
      - aprobaty techniczne,
      - gwarancje jakości dla urządzeń,
      - deklaracje zgodności z PN,
      - inne dokumenty wymagane prawem lub przez inspektora nadzoru inwestorskiego.Dokumentacja powykonawcza powinna być złożona w trzech egzemplarzach, ponumerowana i uporządkowana w opisanych odpowiednio jednokolorowych segregatorach, wraz ze spisem treści ich zawartości.
12. Zamawiający dokona oceny dokumentacji powykonawczej, o której mowa w ust. 11 pkt 2 niniejszego paragrafu. W przypadku, gdy złożone dokumenty będą wadliwe lub zawierały braki Zamawiający wezwie Wykonawcę do uzupełnienia dokumentacji w zakreślonym terminie. Skutki zaniechania lub opóźnienia zgłoszenia gotowości do odbioru, przedłożenia wadliwej lub wybrakowanej dokumentacji wymienionej w niniejszym paragrafie w całości obciążają Wykonawcę.
13. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. Przystąpienie do odbioru końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od dnia zgłoszenia robót do odbioru wpisem do dziennika budowy.
14. Jeżeli w toku czynności odbioru :
  - 1) zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych wad uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu Umowy, lub z powodu nieprzeprowadzenia wymaganych badań, prób i sprawdzeń, Zamawiający może przerwać odbiór, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia wad lub przeprowadzenia badań, prób i sprawdzeń, uwzględniający złożoność ich techniczną, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności odbioru końcowego,
  - 2) zostanie stwierdzone, że wady nie nadają się do usunięcia i jednocześnie:
    - a) umożliwiają prawidłowe użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie jego z przeznaczeniem – Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie Wykonawcy,
    - b) uniemożliwiają prawidłowe użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem – Zamawiający może odstąpić od Umowy, zasadach określonych w § 15 Umowy lub żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi, wolnego od wad.
15. Wykonawca jest zobowiązany do pisemnego zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad oraz do żądania wyznaczenia terminu do odbioru zakwestionowanego przedmiotu odbioru.
16. W przypadku zwłoki w terminie naprawy wad stwierdzonych podczas odbioru Zamawiający naliczy Wykonawcy kary umowne, o których mowa w § 14 ust. 2 pkt 2 Umowy.
17. Komisja sporządza protokół odbioru końcowego robót. Podpisany przez Zamawiającego protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń Stron.
18. Za dzień faktycznego odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron Umowy protokołu odbioru końcowego robót.

19. Odbiór końcowy ma na celu ostateczne przekazanie Zamawiającemu przedmiotu umowy określonego w § 2 Umowy, po sprawdzeniu jego należytego wykonania. Wykonawca i Zamawiający są zobowiązani dołożyć należytej staranności podczas czynności odbioru przedmiotu umowy. W czynnościach odbioru zobowiązany jest kierownik budowy oraz inspektor nadzoru inwestorskiego.
20. **Odbiór ostateczny.** W terminie 30 dni przed upływem okresu gwarancji jakości i rękojmi za wady, określonego w § 10 ust. 1 Umowy zostanie przeprowadzony odbiór ostateczny przedmiotu Umowy. Odbiór ostateczny zostanie przeprowadzony w obecności przedstawicieli Wykonawcy i Zamawiającego, w terminie wskazanym przez Zamawiającego w wezwaniu do przeprowadzenia odbioru ostatecznego przedmiotu umowy.

§ 10. Rękojmia za wady i gwarancja jakości

1. Wykonawca udziela ..... **miesięcznej rękojmi za wady i gwarancji jakości** przedmiotu umowy. Bieg terminu rozpoczyna się w dniu następnym po protokolarnym odbiorze końcowym, o którym mowa w § 9 ust. 18 Umowy.
2. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność za wykonane roboty budowlane, stanowiące przedmiot Umowy od daty odbioru końcowego robót, na zasadach określonych w kodeksie cywilnym.
3. W okresie gwarancji i rękojmi Wykonawca przejmuje na siebie wszelkie obowiązki wynikające z serwisowania i konserwacji zabudowanych urządzeń, instalacji i wyposażenia mające wpływ na trwałość gwarancji producenta.
4. Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu niezbędny dokument gwarancyjny na wmontowane urządzenia, instalacje i wbudowane materiały w dacie odbioru końcowego robót.
5. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystąpi do usuwania wad lub usunie wadę w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie kodeksu cywilnego, może powierzyć usunięcie wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (**wykonanie zastępcze**), po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu dodatkowego terminu nie krótszego niż 7 dni roboczych.
6. Usunięcie wad następuje na koszt i ryzyko Wykonawcy.
7. Udzielone rękojmia i gwarancja nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w kodeksie cywilnym.
8. Zarzut z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości Zamawiający może podnieść po upływie terminów określonych w niniejszym paragrafie, jeżeli przed ich upływem zawiadomił Wykonawcę o wadzie.

§ 11. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w **wysokości 10% całkowitego wynagrodzenia** wskazanego w § 12 ust. 1 Umowy, na kwotę _____ zł (słownie: _____).
2. Wykonawca wniósł zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu w formie _____, przed podpisaniem niniejszej Umowy.
3. Zamawiający zwróci Wykonawcy 70% wartości kwoty wniesionego zabezpieczenia, określonej w ust. 1 niniejszego paragrafu, w terminie 30 dni od dnia podpisania bez zastrzeżeń przez Zamawiającego protokołu odbioru końcowego robót, o którym mowa w § 9 ust. 19 Umowy.
4. Zamawiający pozostawi na zabezpieczenie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy 30% wartości kwoty wniesionego zabezpieczenia, określonej w ust. 1 niniejszego paragrafu. Kwota ta zostanie zwrócona nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady, o którym mowa w § 10 ust. 1 Umowy.
5. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy pokryciu roszczeń Zamawiającego z tytułu obniżonej jakości wykonania, stwierdzonych nieprawidłowości w wykonaniu lub jakichkolwiek wad w przedmiocie umowy.

§ 12. Wynagrodzenie

1. Strony ustalają **wstępne wynagrodzenie** Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy, zgodnie z Ofertą Wykonawcy, na kwotę w wysokości netto ... zł (słownie: ... złotych) wraz z podatkiem ... % VAT w wysokości ... zł (słownie: ... złotych), co łącznie stanowi kwotę brutto w wysokości ... zł (słownie: ..... złotych).
2. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu Umowy ma **charakter kosztorysowy**.
3. Zamawiający zapłaci Wykonawcy umówione Wynagrodzenie wyliczone zgodnie z zasadami określonymi Umową.
4. Za wartość wykonanych robót budowlanych Strony uznają iloczyn ilości odebranych robót budowlanych, ustalonych na podstawie sprawdzonych i zatwierdzonych przez inspektora nadzoru obmiarów i odpowiadających im określonych Umową i Ofertą cen jednostkowych określonych w kosztorysie ofertowym Wykonawcy.
5. W celu dokonania **rozliczenia częściowego** Wykonawca przedstawia inspektorowi nadzoru inwestorskiego zestawienie wartości wykonanych robót budowlanych (narastająco), pomniejszone o zsumowane kwoty poprzednio zafakturowane z uwzględnieniem potrąceń.
6. Zestawienie wartości wykonanych robót stanowi iloczyn ilości wykonanych, odebranych, obmierzonych i ujętych

- w księdze obmiaru robót w formie tabeli rozliczeniowej – **kosztorys powykonawczy** oraz odpowiadających im cen jednostkowych ujętych w odpowiednich pozycjach kosztorysu ofertowego albo ustalonych zgodnie z postanowieniem ust. 22 nin. paragrafu.
7. Inspektor nadzoru inwestorskiego sprawdza zakres i wartości wykonanych robót, dokonuje ewentualnych korekt przedłożonych zestawień – kosztorysów podwykonawczych, o których mowa w ust. 5-6 oraz potwierdza kwoty należne do zapłaty Wykonawcy w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania księgi obmiaru w formie tabeli rozliczeniowej.
  8. Inspektor nadzoru inwestorskiego w ciągu 3 dni roboczych przekazuje Zamawiającemu informację na temat zaakceptowanego rozliczenia okresowego potwierdzającą należną Wykonawcy kwotę wynagrodzenia.
  9. Wykonawca jest zobowiązany wraz z fakturą częściową przedłożyć dokumenty wymienione w § 13 ust. 2 Umowy.
  10. Wraz z wnioskiem o odbiór końcowy Wykonawca przedstawia inspektorowi nadzoru inwestorskiego szczegółowe rozliczenie wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy.
  11. Inspektor nadzoru inwestorskiego sprawdza zakres wykonanych robót i potwierdza kwotę należną do zapłaty Wykonawcy w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy.
  12. Inspektor nadzoru inwestorskiego wzywa Wykonawcę do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku uzasadnionych wątpliwości, co do jego prawidłowości.
  13. Wykonawca składa wyjaśnienia i uzupełnienia, o których mowa w ust. 11 oraz dokonuje korekt rozliczenia wynagrodzenia, uzgodnionych z inspektorem nadzoru inwestorskiego.
  14. Jeżeli rozliczenie końcowe przedstawione przez Wykonawcę po korektach, o których mowa w ust. 12 będzie nadal nieprawidłowe, Zamawiający ustali wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  15. Potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego rozliczenie stanowi załącznik do protokołu odbioru końcowego.
  16. Podstawę do zwolnienia zatrzymanej przez Zamawiającego części zabezpieczenia należytego wykonania Umowy stanowić będzie protokół odbioru końcowego robót.
  17. Rozliczenie za wykonanie robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy będzie dokonywane na podstawie rachunków lub faktur VAT częściowych i rachunku lub faktury VAT końcowej.
  18. Wysokość płatności dokonywanych na podstawie rachunków lub faktur VAT częściowych nie jest limitowana, z zastrzeżeniem, że wysokość płatności należnej na podstawie rachunku lub faktury VAT końcowej nie może być mniejsza niż 30 % kwoty szacunkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 nin. paragrafu.
  19. Wszystkie płatności za wykonane na podstawie Umowy roboty budowlane są dokonywane powykonawczo, na podstawie książki obmiaru, o której mowa w ust. 6 i protokołu odbioru robót, w terminach określonych Umową na podstawie wystawionych rachunków lub faktur VAT z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego na zestawieniach wartości ukończonych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.
  20. Należności za wykonane roboty budowlane będą wpłacane przez Zamawiającego na rachunek bankowy Wykonawcy, lub odpowiednio Podwykonawcy, na podstawie rachunku lub faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę lub przez Podwykonawcę.
  21. Wynagrodzenie należne Wykonawcy zostanie ustalone z zastosowaniem stawki VAT obowiązującej w chwili powstania obowiązku podatkowego. Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w tym zakresie nie stanowi zmiany Umowy.
  22. **Zasady wyliczenia wynagrodzenia za roboty budowlane niezbędne do realizacji Umowy nie ujęte w przedmiarze robót.** Wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie robót budowlanych niezbędnych do realizacji Umowy a nie ujętych w przedmiarze robót zostanie ustalone z zastosowaniem następujących zasad:
    - 1) jeżeli roboty wynikające z § 2 ust. 2 Umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym, ale jest możliwe ustalenie nowej ceny na podstawie ceny jednostkowej z kosztorysu ofertowego, Wykonawca jest zobowiązany do wyliczenia ceny taką metodą i przedłożenia wyliczenia inspektorowi nadzoru inwestorskiego,
    - 2) jeżeli nie można wycenić robót, wynikających z § 2 ust. 2 Umowy z zastosowaniem metody, o której mowa w pkt 1 nin. ustępu, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji inspektora nadzoru inwestorskiego kalkulację ceny jednostkowej tych robót sporządzoną na podstawie średnich cen SEKOCENBUDU.
  23. Wykonawca dokona wyliczeń, o których mowa w ust. 22 i przedstawi Zamawiającemu, za pośrednictwem inspektora nadzoru inwestorskiego, do zatwierdzenia wysokość wynagrodzenia za roboty, o których mowa w § 2 ust. 2 Umowy przed rozpoczęciem tych robót.
  24. Jeżeli kalkulacja przedłożona przez Wykonawcę do zatwierdzenia Zamawiającemu będzie wykonana niezgodnie z zasadami określonymi w ust. 22, Zamawiający wprowadzi korektę kalkulacji, stosując zasady określone w ust. 22 nin. paragrafu.

§ 13. Warunki płatności

1. Płatności są realizowane w terminie nie dłuższym niż 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez Zamawiającego wystawionej przez Wykonawcę faktury VAT lub rachunku z uwzględnieniem potrąceń wynikających z Umowy, na kwoty potwierdzone przez inspektora nadzoru inwestorskiego w zestawieniach wartości wykonanych robót, zgodnie z protokołami odbioru robót.
2. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć, wraz z okresowym rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia, dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, dotyczące tych należności za dany okres rozliczeniowy. Dowody na potwierdzenie dokonanej zapłaty wynagrodzenia powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy, Podwykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych w tym okresie wynagrodzeń Podwykonawcy wynikających z Umów o podwykonawstwo. Kopia Umowy o podwykonawstwo wraz z załączonymi do niej dokumentami stanowi załącznik do Umowy.
3. Jeżeli w terminie określonym w zaakceptowanej przez Zamawiającego Umowie o podwykonawstwo, Wykonawca, nie zapłaci wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, Podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty należnego wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
4. Zamawiający niezwłocznie po zgłoszeniu żądania dokonania płatności bezpośredniej zawiadomi Wykonawcę o żądaniu Podwykonawcy oraz wezwie Wykonawcę do zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, w terminie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania.
5. Zamawiający jest uprawniony do żądania i uzyskania od Wykonawcy niezwłocznie wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących dokumentów składanych wraz z wnioskami o płatność.

§ 14. Kary umowne

1. Strony postanawiają, iż obowiązującą formą odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy będą kary umowne.
2. Zamawiający może naliczyć Wykonawcy kary umowne:
  - 1) za zwłokę w terminie wykonania zadania, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy – w wysokości 0,1% wynagrodzenia określonego w § 12 ust. 1 Umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 2) za zwłokę w usunięciu wad w terminie określonym przez Zamawiającego w protokole odbioru – w wysokości 0,2% wynagrodzenia określonego w § 12 ust. 1 Umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 3) z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia należnego Podwykonawcy – w wysokości 0,1% wynagrodzenia określonego w § 12 ust. 1 Umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 4) z tytułu nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości 0,1% wynagrodzenia ryczałtowego określonego w § 12 ust. 1 Umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 5) z tytułu obniżenia jakości wykonanych robót budowlanych - – w wysokości 10% wynagrodzenia określonego w § 12 ust. 1 Umowy.
  - 6) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn dotyczących Wykonawcy – w wysokości 10% wynagrodzenia określonego w § 12 ust. 1 Umowy.
3. Wykonawca może naliczyć Zamawiającemu karę umowną z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego - w wysokości 10% wynagrodzenia określonego w § 12 ust. 1 Umowy. Kara nie przysługuje, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpi na podstawie art. 145 u.p.z.p.
4. Zamawiający potrąci naliczone kary umowne w pierwszej kolejności z wynagrodzenia Wykonawcy, w innym przypadku, termin zapłaty kary umownej wynosi 7 dni od dnia doręczenia Stronie wezwania do zapłaty.
5. W razie opóźnienia z zapłatą kary umownej Strona uprawniona do otrzymania kary umownej może żądać odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia.
6. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z wynagrodzenia należnego Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.
7. Zamawiający zastrzega sobie prawo do dochodzenia odszkodowania przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody i utraconych korzyści.

§ 15. Odstąpienie od Umowy

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od Umowy:
  - 1) Wykonawca przerwał realizację przedmiotu umowy z przyczyn leżących po jego stronie na okres dłuższy niż 5 (pięć) dni roboczych,
  - 2) jeżeli Wykonawca realizuje przedmiot umowy w sposób niezgodny z warunkami Umowy, w szczególności z zakresem i sposobem wykonania przedmiotu umowy zawartym w dokumentacji projektowej,
  - 3) Wykonawca podzleca całość robót lub dokonuje cesji Umowy, jej części bez zgody Zamawiającego,

- 4) w razie konieczności:
    - a) trzykrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy lub
    - b) dokonania bezpośrednich płatności na sumę większą niż 5% wartości Umowy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
  - 5) jeżeli na skutek postępowania egzekucyjnego nastąpiło zajęcie majątku Wykonawcy uniemożliwiające dalszą realizację przedmiotu Umowy,
  - 6) z innych przyczyn określonych w niniejszej Umowie lub w przepisach prawa,
  - 7) z innych przyczyn mających bezpośredni wpływ na realizację zadania.
2. Zawiadomienie o odstąpieniu od Umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W razie odstąpienia od Umowy Wykonawca jest zobowiązany do:
- 1) sporządzenia przy udziale inspektora nadzoru i Zamawiającego protokołu inwentaryzacji wykonanych robót oraz w toku na dzień odstąpienia, w terminie 7 (siedmiu) dni od daty odstąpienia,
  - 2) zabezpieczenia przerwanych robót w zakresie uzgodnionym z Zamawiającym,
  - 3) usunięcia z terenu budowy narzędzi, urządzeń i przekazania terenu budowy Zamawiającemu w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od dnia odstąpienia od umowy.
4. W razie odstąpienia od Umowy, z przyczyn wymienionych w ust. 1 niniejszego paragrafu, Zamawiający jest zobowiązany do dokonania odbioru robót i do zapłaty za roboty wykonane według stanu na dzień odstąpienia, bez zwrotu za nakłady poniesione na przyszłe wykonanie przedmiotu Umowy.
5. Odstąpienie ma skutek od chwili złożenia oświadczenia drugiej stronie i tylko wobec czynności jeszcze niewykonanych.

§ 16. Korespondencja

1. Oświadczenia i zawiadomienia kierowane do drugiej Strony w związku z Umową lub jej wykonywaniem, zostaną dokonane na piśmie i wysłane drugiej stronie listem poleconym lub pocztą kurierską za potwierdzeniem odbioru, na niżej wskazane adresy:
  - 1) po stronie Zamawiającego: Urząd Gminy Legnickie Pole, ul. Dientzenhofera 1, 59-241 Legnickie Pole.
  - 2) po stronie Wykonawcy: _____ przy ul. _____.
2. W trakcie realizacji Umowy Strony dopuszczają możliwość komunikacji i przysyłania pism, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu przy użyciu poczty elektronicznej na następujące adresy:
  - 1) po stronie Zamawiającego: e-mail: inwestycje@legnickiepole.pl,
  - 2) po stronie Wykonawcy: e-mail: _____@_____.Fakt otrzymania dokumentów drogą elektroniczną każda ze Stron Umowy niezwłocznie potwierdza na żądanie drugiej Strony.
3. O każdej zmianie adresu należy niezwłocznie poinformować drugą Stronę Umowy. W razie niedochowania obowiązku informacji o zmianie adresu, wszelka korespondencja związana z realizacją Umowy, przesłana na adres podany w ust. 1 i ust. 2 niniejszego paragrafu, zostanie uznana za doręczoną w sposób umożliwiający zapoznanie się z jej treścią.

§ 17. Zmiany w postanowieniach Umowy

1. Strony mają prawo do przedłużenia terminu zakończenia robót o okres trwania przyczyn, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót, w następujących sytuacjach:
  - 1) jeżeli przyczyny, z powodu których będzie zagrożone dotrzymanie terminu zakończenia robót będą następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności będą następstwem nieterminowego przekazania terenu budowy, konieczności zmian dokumentacji technicznej w zakresie, w jakim ww. okoliczności miały lub będą mogły mieć wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
  - 2) gdy wystąpią niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prawidłowe wykonanie robót, w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonej Umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - 3) gdy wystąpi konieczność wykonania robót zamiennych lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu Umowy, wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
  - 4) wystąpienia siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.

2. Wykonawca jest uprawniony do żądania zmiany Umowy w zakresie materiałów, parametrów technicznych, technologii wykonania robót budowlanych, sposobu i zakresu wykonania przedmiotu Umowy w następujących sytuacjach:
  - 1) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem Umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzonych wad tej dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy,
  - 2) wystąpienia warunków budowy – robót wykończeniowych odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej.
3. W terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania żądania zmiany, zaopiniowanego przez inspektora nadzoru inwestorskiego, Zamawiający powiadomi Wykonawcę o akceptacji żądania zmiany Umowy i terminie podpisania aneksu do Umowy lub odpowiednio o braku akceptacji zmiany.
4. Wszelkie zmiany Umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu Umowy, pod rygorem nieważności.

§ 18. Postanowienia końcowe

1. Wszystkie sprawy sporne, wynikające z realizacji Umowy, dla których Strony nie znajdą polubownego rozwiązania będą rozstrzygane przez Sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
2. Wykonawca nie może bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego przenieść na rzecz osób trzecich wierzytelności należnych od Zamawiającego z tytułu realizacji przedmiotu Umowy.
3. Śródtytuły zawarte w Umowie nie mają wpływu na interpretację postanowień umownych.
4. Umowę sporządzono w trzech jednakowo brzmiących egzemplarzach, po jednym dla Wykonawcy i dwa dla Zamawiającego.

Za Zamawiającego:

data _____ 2016 r.

podpisy i pieczętki:

Wójt Gminy – Henryk Babuška

Skarbnik Gminy – Agnieszka Koryś

Za Wykonawcę :

data _____ 2016 r.

podpisy i pieczętki: